

Het Centrum voor
Leerlingenbegeleiding
in 15 vragen

“Onze school heeft een CLB-medewerker. Wat doet die precies?”

CLB staat voor het Centrum voor Leerlingenbegeleiding. Elke school in Vlaanderen werkt samen met zo'n centrum. Ouders, leraren, directies en ook de kinderen of jongeren zelf kunnen er terecht voor informatie, hulp en begeleiding. In een CLB werken verschillende vakmensen samen: artsen, verpleegkundigen, maatschappelijk werkers, psychologen, pedagogen. Samen met de school zorgt dat team ervoor dat elk kind op school zijn kennis, talenten en vaardigheden zo goed mogelijk kan ontwikkelen.

“Als mijn kind een probleem heeft, kan ik dan zelf naar het CLB stappen? Of moet ik via de school of leraar gaan?”

Je kan met je vragen en problemen altijd zelf aankloppen bij de CLB-medewerker. Je kan dit ook eerst samen met de leraar op school bekijken. Misschien kan die helpen of weet hij een antwoord.

Soms nemen de leraren contact op met het CLB omdat ze zich zorgen maken over een leerling. En soms neemt het CLB ook zelf initiatief. Als je kind vaak spijbelt, bijvoorbeeld. Of bij besmettelijke ziekten op school.

Eliane D.: “Thuis is mijn kind een voorbeeld. Maar op school loopt het mis. Bennie (7) maakt veel ruzie, pest, trekt en schopt. Zo ken ik hem echt niet. Kan iemand mij helpen?”

“Mijn kind wordt al een hele tijd op school gepest. Ik snap niet waarom het CLB niets doet.”

De eerste zorg op school ligt in de handen van de leraren: de (klas)leraar, de zorgcoördinator, leerlingbegeleider, graadcoördinator, directeur ... Het CLB schiet pas in actie als iemand een vraag stelt of een probleem signaleert. Dat kan dus een leraar zijn, maar ook een ouder of het kind zelf. Wacht niet af tot er een oplossing komt, neem zelf initiatief.

“Mijn dochter is steeds zo moe. Kan ik ook met die vraag bij het CLB terecht? Welke problemen behandelen ze daar allemaal?”

Het CLB is gespecialiseerd in vragen op vier domeinen:

- 1 problemen met lezen, schrijven of leren of bijvoorbeeld met maken van huiswerk... (leren en studeren van je kind)
- 2 vragen bij de studiekeuze, studierichtingen, attesten en diploma's... (schoolloopbaanbegeleiding van je kind)
- 3 stress, faalangst, pestproblemen, gewelddadig gedrag, spijbelen... (psychisch en sociaal functioneren van je kind)
- 4 inentingen, groeistoornissen, druggebruik, overgewicht... (preventieve gezondheidszorg)

Hilde V.D.K “Mijn zoon is de kleinste van de klas. Zijn klasgenoten groeien hem met een snelheid voorbij. Ik maak me eigenlijk een beetje zorgen. Is dat wel normaal? Kunnen we dat eens laten onderzoeken?”

Je kan met alle vragen en zorgen terecht bij een CLB. In vele gevallen zal men je kunnen helpen. Soms is meer gespecialiseerde hulp nodig. Daarom werkt een CLB nauw samen met allerlei diensten en organisaties: centra voor behandeling van leerproblemen, diensten geestelijke gezondheid, revalidatiecentra...

“Moet ik betalen voor de diensten van het CLB?”

5

Neen, je kind door het CLB laten begeleiden kost niks.

Sofie D.L.: “Wendy (12) wordt op school uitgelachen omdat ze mollig is. Daardoor is ze ook heel erg aan zichzelf gaan twijfelen. Ze sluit zich op en praat met niemand meer. De leraar heeft al een klasgesprek gedaan, maar nu sluit ze zich thuis ook helemaal op. Ik weet niet hoe ik dat moet aanpakken. Kan ik daar eens over praten?”

“Als ik met een probleem naar het CLB stap, word ik dan snel geholpen of zijn er soms wachtlijsten?”

6

Je kan er vanuit gaan dat een eerste gesprek binnen de tien werkdagen plaatsvindt. Hoe het dan verder loopt, hangt af van de ernst van het probleem.

Meestal helpen enkele korte gesprekken of acties, maar soms is er meer hulp nodig of moet het CLB ook een externe dienst inschakelen. Dan kan het langer duren. Je mag in die periode zelf altijd contact opnemen met het CLB.

“Wat gebeurt er als ik met een vraag naar het CLB stap?”

Een CLB-medewerker luistert eerst naar je verhaal. Waar ben je bezorgd om, wat loopt fout?

Soms kan hij je meteen voorthelpen.

Maar soms is er meer nodig en komt er een gesprek met je kind of met jou en je kind samen.

Soms is een gesprek niet genoeg, bijvoorbeeld bij leerproblemen. Dan kan het CLB ook onderzoeken doen: hoort het kind goed, is het voldoende begaafd, zijn er andere problemen in het gezin of op school...

Het CLB kan ook contact met jou opnemen omdat de leraar of je kind zelf bij het CLB een probleem hebben aangekaart.

De CLB-medewerker is regelmatig op school en neemt daar meestal deel aan klassenraden en andere besprekingen. Hij geeft dan informatie en tips aan de leraren om je kind te begeleiden in de klas. Zo kan ook de school gepast reageren.

Pieter S.: “Kristin (4) is duidelijk voor op haar leeftijd. Ze kan al tellen en praat heel volwassen. Ik weet niet of het zin heeft om haar nog naar de derde kleuterklas te sturen. Kan zij volgend schooljaar niet meteen naar het eerste leerjaar?”

“Brengt het CLB mij op de hoogte als er een probleem is met mijn kind?”

Voor de meeste problemen lichten de school en het CLB de ouders wel in. Ouders zijn immers belangrijke partners om problemen te helpen aanpakken en oplossen. Als een school aan het CLB vraagt om een leerling te begeleiden, dan moet het centrum eerst de toelating vragen aan de ouders (voor een kind jonger dan 12 jaar) of aan de leerling zelf (vanaf 12 jaar en als hij/zij bekwaam genoeg is om te beslissen).

Enkel in heel uitzonderlijke gevallen werkt het CLB zonder de toestemming van de ouders, bijvoorbeeld bij een vermoeden van kindermishandeling thuis, of wanneer uw kind (vanaf 12 jaar en als hij/zij bekwaam genoeg is om te beslissen) vraagt om de ouders niet in te lichten.

Mustafa K.: “Sinds dit schooljaar klaagt Redouane (11) voortdurend van buikpijn. Thuis nooit en nooit tijdens het weekend. Maar altijd op school. We hebben het er al met de leraar over gehad, maar die ziet ook geen aanwijsbare reden. Kunnen we dat eens samen bekijken?”

“Houdt het CLB vertrouwelijke informatie voor zich? Ik wil niet dat de school alles over onze thuissituatie weet.”

Een CLB-medewerker heeft beroepsgeheim. Je kan dus in vertrouwen bij hem terecht. Soms moet hij met die informatie wel nieuwe stappen zetten en andere hulpverleners inschakelen. Hij geeft dan de informatie na overleg met jou of je kind (als dat 12 jaar is) door. Het CLB houdt van elk kind een dossier bij en geeft op school enkel informatie en tips die de leraar nodig heeft om je kind goed te begeleiden.

“Mag ik het CLB-dossier van mijn kind inkijken?”

Ouders kunnen samen met een CLB-medewerker het dossier van hun kind inkijken. Maar niet alles: bv. wat iemand in vertrouwen aan de CLB-medewerker heeft gezegd, wat opgesteld is voor gerechtelijke overheden, wat niet met jou te maken heeft, maar met bv. de leraar. Ook kan jouw kind (vanaf 12 jaar en als hij/zij bekwaam genoeg is om te beslissen) vragen om de toegang van de ouders te beperken. Als je het dossier wil inkijken, moet de CLB-medewerker binnen de tien werkdagen een afspraak maken. De CLB-medewerker moet de tijd krijgen om na te gaan welke gegevens je kan inkijken.

“Kan ik CLB-begeleiding weigeren?”

Dat kan, maar meestal komt het CLB in actie omdat verschillende deskundigen (de leraar, zorgbegeleider op school, CLB-medewerker, directeur) zich zorgen maken om uw zoon of dochter. Het is dan in het belang van je kind dat er zo snel mogelijk iets gebeurt.

Vanaf het moment dat je kind twaalf jaar is en bekwaam genoeg om te beslissen, kan het zelf ook de begeleiding weigeren. Als je kind weigert kan het CLB er wel voor kiezen om toch met jou te werken als dat nodig en zinvol blijkt.

Marie F.: “Op school zeggen ze dat Anita niet meekan. Dat ze haar zullen laten testen door het CLB. Maar ik vind dat ze niet genoeg inspanningen doen om mijn kind te helpen en ben bang dat ze haar naar het buitengewoon onderwijs willen sturen. Ik wil eigenlijk niet dat ze mijn kind testen. Mag ik dat weigeren?”

“Lost het CLB dan alle problemen op?”

12

Het CLB doet er alles aan om problemen op te lossen, maar natuurlijk lukt dat niet altijd. Soms gaat het samen met jou op zoek naar een dienst of organisatie die meer deskundig is en gespecialiseerde hulp biedt: Centra Geestelijke Gezondheidszorg (bv. bij depressie of angsten), crisisopvangcentra (bv. bij druggebruik), centrum voor ontwikkelingsstoornissen (bv. bij zware leerstoornissen) ... Het staat jou en je kind dan vrij om daar al dan niet op in te gaan. Het CLB heeft een goed overzicht van al die diensten in jouw buurt. Zelfs al is je kind in handen van zo'n externe dienst, het CLB blijft je kind opvolgen en informatie uitwisselen met jou en de school als je daarmee akkoord bent.

Simon H.: “Onze zoon is zestien en de school beu. We kunnen hem met niks nog motiveren. Kunnen we even samen bekijken wat mogelijke oplossingen zijn?”

“Mijn kind moet vandaag voor een medisch onderzoek naar het CLB. Kan ik dat weigeren?”

Het medisch onderzoek is verplicht. De medische onderzoeken zijn als het ware een vervolg op de raadplegingen van Kind en Gezin toen je kind jonger was.

De CLB-arts test de ogen en oren, meet en weegt je kind, kijkt naar zijn tanden, houding en kijkt ook na of je kind zich normaal ontwikkelt. Zo kan hij snel beginnende ziektes opsporen en ergervoorkomen. Als de CLB-arts een probleem vaststelt of vermoedt, krijg je een bericht met de raad om bv. een meer gespecialiseerd onderzoek bij een specialist te laten doen. De arts volgt ook de inentingen van je kind op.

Elk kind in Vlaanderen moet in de tweede kleuterklas, het vijfde leerjaar én het eerste en derde secundair naar het CLB voor een medisch onderzoek.

Als je grondige bezwaren hebt tegen de CLB-arts, mag je het medisch onderzoek of de inentingen ook door de huisarts laten uitvoeren. Die moet dan wel dezelfde testen doen. De resultaten moet hij doorgeven aan de CLB-arts.

Het CLB treedt ook op bij besmettingen op school (griep epidemie, hersenvliesontsteking...)

Abdel S.: “Mijn dochtertje zit in het eerste leerjaar. Ze leest heel erg moeilijk en soms heb ik de indruk dat ze niet reageert op wat ik zeg. Ik denk dat ze misschien niet goed hoort en dat problemen veroorzaakt. Kan het CLB dat nagaan?”

“Ik wil het IQ laten meten van mijn kind. Kan ik daarvoor terecht bij het CLB? Hoeveel kost dat dan?”

Een intelligentieonderzoek is een heel speciaal onderzoek en vergt veel tijd. Het CLB is geen testcentrum en doet enkel onderzoeken die noodzakelijk zijn.

Als een kind op school in de problemen komt, kan het CLB wel beslissen om te testen: een IQ-test, dyslexie-onderzoek, een interessetest bij studiekeuze... In dat geval is zo'n onderzoek ook gratis. Een IQ-test kan je ook bij een psycholoog of een dienst voor ontwikkelingsonderzoek laten doen. Dan betaal je ervoor.

“Hoe, waar en wanneer kan ik het CLB bereiken?”

Elke school werkt samen met een CLB. De contactgegevens van de CLB-medewerker staan zeker in de schoolbrochure of in de schoolagenda. Je kan ze ook vragen in de school. Vaak hebben de CLB-medewerkers een spreekuur op school. Maar je kan dus ook op het CLB zelf terecht. Dat is elke schooldag open. Tijdens de schoolvakanties is er op bepaalde dagen permanente dienst verzekerd.

Meer weten?

Een antwoord op de vragen en meer info over het CLB vind je op www.ond.vlaanderen.be/clb.

Een korte samenvatting van deze brochure in negen talen (Turks, Arabisch, Frans, Engels, Duits, Spaans, Pools, Kroatisch, Russisch) kan je ook daar downloaden.

Je vindt ook een filmpje over het CLB op www.tvklasse.be

verantwoordelijke uitgever

John De Plecker
Koning Albert II-laan 15
1210 Brussel

tekst

Klasse voor Ouders ism afdeling
Ondersteuningsbeleid

vormgeving

Kim Baele

fotografie

Magalie Soenen en Kim Baele

met dank aan
Gemeentelijke basisschool Asse - Krokegem
1ste leerjaar en KAH0 Sint-Lieven Gent

productcoördinatie

Afdeling Informatie en Communicatie

druk

Goekint Graphics N.V.

wettelijk depot

D/2009/3241/504